

REVISTA FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

**A
R
Y
D
E
L
A
L
L
E
M**

JUNY - 1933

ANY. 1 - N.º 1

PREU pts.1'50

Filmoteca
de Catalunya

EMPLEI EXCLUSIVAMENT

les Plaques, Pel·lícules en Rodets,
Filmpacks, Leica-Films i la Pel·lícula
per a les noves càmeres "CONTAX"

de inigualable ortocromatisme,
absolutament antihalo i gra
de gelatina finíssim (vertader)

PERSENZO-PERUTZ

ja que la seva garantida sensibilitat de
23° Scheiner - 1.300 H. & D.
permet tot treball, inclús en pèssimes
condicions de llum.

No oblidi que

¡Fotografiar amb material negatiu

vol dir treballar sense cap risc!

Concessionari (per a la venda únicament a revenedors):

JOAQUIM GASCA PERIS

Apartat de Correus, 282 - Tel. 23240 - BARCELONA

Els nostres anunciants ajuden a l'èxit de la Revista. ¡Compreu-hi!

BALTÀ Y RIBA

ARTICLES FOTOGRAFICS

||| APARELLS
||| OBJECTIUS
||| PLAQUES
||| PAPERS

TREBALLS DE LABORATORI

Telèfon 12564

Avinguda del Portal del Angel, 42
BARCELONA

Els millors

Aparells

de

Fotografia i Cinema

els trobareu a
la casa

J. SABAT

Fontanella, 18

Barcelona

Telèfon 16325

Per obtenir magnífiques fotografies

a més d'utilitzar un bon aparell, necessiteu articles i accessoris de qualitat que siguin de fabricació recent.

Recordeu que podem proporcionar-vos a preus convenients:

APARELLS FOTOGRÀFICS de les millors marques, plaques, pel·lícules, film packs, papers, reveladors, fixadors, productes químics i un extens assortiment en tota mena d'accessoris

Si no teniu temps o voleu evitar vos molèsties el nostre modern **LABORATORI FOTOGRÀFIC** executarà ràpidament i a satisfacció vostra tots els treballs que vulgueu confiar-nos: revelatges, còpies, ampliacions...

Si sou aficionats a la **CINEMATOGRAFIA**: Aparells i projectors, pantalles i accessoris **PATHÉ-BABY** Lloguem també pel·lícules 10, 20 i 100 metres.

Quan sortiu d'excursió

No oblideu:

Làmpares elèctriques portàtils **LOT**, piles i bombetes recanvi; aparells i combustible sòlid **META**; fogons a benzina i petroli; ampolles i fiambres **THERMOS**...

A la nostra **SECCIÓ DE QUEVIURES** trobareu gran varietat en conserves, cafè concentrat, xarcuteria, galetes, fruites seques, xocolates, etc.

COMERCIAL ANÓNIMA VICENTE FERRER

Sucursal: PLAÇA CATALUNYA, 12 i 13 - Telèfon 14600

Drogues, Perfumeria, Objectes regal, Articles viatge,, Guants, Queviures, Vins, Llicors, Pintures, Joguets, Fotografia i Cinematografia.

Els anunciants d'aquesta Revista són protectors de la mateixa. ¡Compreu-hi!

¡FOTO AFICIONATS!

Demaneu als vostres proveïdors les còpies sobre

“AGFA LUPEX”

Solament d'aquesta manera obtindreu la garantia d'una còpia intaxable.

¡ULL!

Fixeu-vos en el revers de la còpia, on hi ha estampat **“AGFA LUPEX”**

Pel·lícules per a la primavera:

“AGFA ISOCHROM”

La pel·lícula de major ortocromatisme.

“AGFA SUPERPAN”

La pel·lícula pancromàtica per l'aficionat més exigent.

Cal tenir presents les cases que anuncien a les nostres pàgines. ¡Compreu-hi!

L'OU DE COLON
en la Fotografia d'Aficionats!

**EI MIMOSAFILM en
forma de rodet doble**

(Maneig senzill. Pràcticament és un gran avantatge)

Dugues sèries discontinues de 4 fotografies cada una o una sola sèrie de 8 fotografies seguides en cada rodet, a voluntat de l'aficionat. Després d'impressionades 4 fotografies pot extreure's a la llum del dia la meitat del rodet, o sigui la pel·lícula impressionada, i guardar el que queda per una altra ocasió, o si es desitja, pot impressionar-se tot el rodet sense interrupció.

**AL MATEIX PREU QUE ELS RODETS
ORDINARIS PER A 8 FOTOS**

S'expandeix en forma de rodets d'Extremafilm Mimosa de 25° i Normalfilm de 19°, en els tamanyos 4 x 6½ 6 x 9 i 6 ½ x 11. Pot emprar-se també amb les càmeres box o sigui de caixó.

Recordeu
casa

CUYÀS

Fotografia

Cinematografia

Projecció

Ronda de Sant Pere, 4

Barcelona

Tel. 12025

**RESERVAT
per a la casa**

LLIMONA

És un deure nostre comprar a les cases que anuncien a aquesta Revista.

CASA
CASELLAS

Santa Anna, 4
BARCELONA

És la més ben
assortida amb aparells
fotogràfics

EL MILLOR OBRADOR FOTOGRAFIC

Telèfon 14307

Els Magatzems ALDABÓ

són els que tenen a millor preu els
ARTICLES DE FOTOGRAFIA
Drogues. Pintures. Ortopèdia. Herboristeria
PERFUMERIA. Productes Químics. Material
d'Escriptori.

Laboratori Fotogràfic

Menéndez Pelayo, 35 Telèfon 75346 (G.)

VIDRES I MARCS

CASA OLSINA - Salmeron, 127

MARCS I PORTA RETRATS
ARTÍSTICS

CRISTALLS DE CALITAT
A PREUS REDUITS

Papers per a impressionar per contacte

- ▲ **AUTO**, paper de viratge automàtic, d'impressió aparent i en dos graus de contrast.
- ▲ **LUMARTO**, paper per a llum artificial en cinc graus de contrast.
- ▲ **IMAGO**, paper per a llum artificial i per a l'obtenció de tons calents, en dos graus de contrast.

Papers per a engrandir

- ▲ **ZITANO**, paper d'alta sensibilitat per la llum artificial i en dos graus de contrast.
- ▲ **GRANDAMO**, paper al bromur d'alta sensibilitat i en quatre graus de contrast.

Els papers fotogràfics **LEONAR**, són sumament fàcils de treballar degut al seu gran marge de latitut. La gran varietat de soports en que es fabriquen, facilita el poder escollir per a cada assumpte, la superfície més adient.

LEONAR WERKE A.-G. - Wandsbek

Representant general per Espanya:

GASPAR MAMPEL - Diputació, 294 - BARCELONA

Demostrem el nostre agraïment als anunciants, comprant-hi.

PLAQUES I PEL·LICULES

de la casa

han conquerit le mercat per la seva qualitat i economia

ALTA SENSIBILITAT
SUPERORTOCROMATISME
GRA FINÍSSIM "FEINKORN"
INMILLORABLE GRADACIÓ
IL·LIMITADA LATITUT -
d'exposició i revelat - -

Són les característiques de les pel·lícules

VIRIDIN de 19° Sch. — 720 H + D

TEMPO ROT de 25° Sch. — 1400 H + D

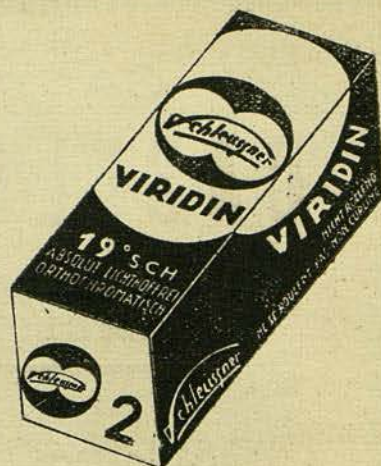
TEMPO GOLD de 25° Sch. — 1400 H + D

La nova pel·lícula TEMPO GOLD de doble capa antihalo, permet sobre-exposicions fins a 1:8000.

Dr. C. SCHLEUSSNER A. G.
FRANKFURT a/M

Representant general per a ESPANYA:

CARLOS BAUM BARCELONA
Rambla Catalunya, 66

Voleu que perduri aquesta Revista? ¡Compreu als anunciants!

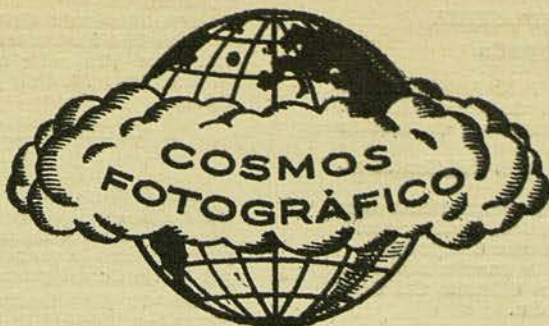
CASA FUNDADA
EN 1902

Rambla Canaletes
n.º 1

BARCELONA

FERNANDEZ, S. A.

Sempre disponibles
els últims models
en càmaras i cines.

LABORATORI
MODERN

Telèfon 13943

PLAQUES

Wellington

PAPERS

Exclusiva: ADOLF WEBER HOERETH

LA MARCA SUPREMA

Carrer Paris, 158 - BARCELONA

NO TREBALLEU
sinó amb films de qualitat.
Dintre d'ells, el

Sauff - Ultra

ÉS EL MILLOR

Representant general per a Espanya: GASPAR MAMPEL - Diputació, 294 - BARCELONA

L'anunciant col·labora a les nostres tasques. ¡Compreu-hi!

FilmoTeca
de Catalunya

CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS
DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA
Secció Especial de Fotografia

Amb motiu de l'avinentesa del XX Aniversari de la seva fundació, la Secció Especial de Fotografia del C. A. D. C. I. ha organitzat per enguany un concurs de fotografia.

Hi podran prendre part tots els socis del Centre siguin o no de la Secció.

El Consell Directiu i les Seccions Permanents han ofert valuosos premis que, junt amb el de la Secció, farà que hi hagi més alicient en la noble competició.

Oportunament es publicarà la data exacta, així com les bases que es podran recollir a les Oficines del Centre i a la Secció Especial de Fotografia.

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
(Secció de Fotografia)

Programa d'excursions pel mes de juny.

Dies 4 i 5. Guardiola, Valcebren, Peguera, Ascensió als Rasos i Berga.

Dies 4 i 5. Gandesa, Prat de Compte i pobles dels voltants.

Dia 11. Puigmal.

Dia 11. Poblet, amb autocar.

Dia 15. Santa Magdalena de Cabriels i Vidrà.

Dia 18. Puigllensada.

Dia 18. Visita al Museu de les Arts Decoratives (Pedralbes).

Dia 22. Junta General de la Secció.

Dies 24 i 25. Travessia del Card, del Gressolet a Martinet per Prat d'Aguiló.

Dies 25 i 26. Vall d'Ordesa. Sant Joan de la Penya i Jaca.

CLUB EXCURSIONISTA DE GRACIA
(Secció Fotogràfica)

Dia 6. A les 10 de la nit, Primera secció de VIRATGES DE POSITIUS AL MORDENT pel nostre president honorari senyor Mateu Bausells qui demostrarà pràcticament la manera d'obtenir diferents tons i colors per mitjà de dit procediment.

Dia 11. Sortida fotogràfica de mig dia al Palau de Pedralbes, lloc de reunió, a dos quarts de vuit al local social.

Dia 13. Segona secció de VIRATGES DE POSITIUS AL MORDENT.

Dia 22. Interessant projecció de diapositives de l'ARXIU MAS.

Dies 24 i 25. Excursió en autocar a les serres de Cardó, Llaveria, Balaguer i visita al parc Samà de Cambrils.

Dia 27. — En Mateu Bausells demostrarà amb lliçó pràctica pels socis de la Secció Fotogràfica la manera de retocar la prova al bromur per obtenir de la mateixa la màxima qualitat tècnica i artística.

IMPORTANTS

En aquest primer número presentem als nostres lectors una nova modalitat en la part gràfica del gravat, la qual per dependre dels seus components essencials de matèria estrangera no utilitzada fins avui a casa nostra, podem ja avançar que en números successius serà la qualitat de presentació superada a la d'aquest número que pot dir-se d'assaig.

A l'objecte de facilitar la tasca de la Revista, preguem a tots els que ens vulguin remetre original, que es dignin fer-ho a màquina, i amb l'espai número 2.

Serà permesa la reproducció d'articles d'ART DE LA LLUM, sempre i quan es faci constar la seva procedència; d'altra fàisó, restarà prohibida la reproducció

D'els articles publicats, s'en fan responsables els seus autors.

La Orquidea

Merceria
Labors

Josep Canet

LLANES PER A LABORS

Avinguda Portal de l'Àngel, 27

Boada i Campaña

Tallers, 17 - Telèfon 19725

ESPECIALITAT EN MATERIAL PER
A PROCEDIMENTS PIGMENTARIS

Stock en Plaques Pancromàtiques

SUNIF

PLACA CATALUNYA 8

ESPECIALITAT EN EL RETRAT EN
PROCEDIMENTS PIGMENTARIS
DIES PRINERS: MATÍ, DE 11 A 1; TARDA, DE 4 A 7

Telèfon 21462

ENTITATS I CASES PATROCINADORES D'AQUESTA REVISTA

AGRUPACIO FOTOGRAFICA DE CATALUNYA.			Barcelona
AGRUPACIO FOTOGRAFICA ICARIA.			id. (P-N)
AGRUPACIO FOTOGRAFICA D'IGUALADA.			Igualada
AGRUPACIO FOTOGRAFICA DEL ATENEU OBRER MARTINENC			Barcelona (S-M)
AGRUPACIO FOTOGRAFICA "SAINT VICTOR"			id. (S-A)
CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA. (Secció de Fotografia)			id.
GRUP FOTOGRAFIC DE L'ORFEO GRACIENC.			id. (G)
SECCIO ESPECIAL DE FOTOGRAFIA DEL "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria"			id.
SECCIO FOTOGRAFICA DEL "Centre Benèfic Social PARTHENON".			id. (G)
SECCIO FOTOGRAFICA DEL "Club Excursionista de Gracia".			id. (G)
SECCIO FOTOGRAFICA I EXCURSIONISTA DE L'ORFEO DE SANS.			id. (S)
AGFA FOTO S. A.	Rambla de Catalunya, 135		Barcelona
HAUFF A-G		STUTTGART-FEUERBACH	
representant per Espanya:	Gaspar Mampel.	Diputació, 294.	Barcelona
LEONAR WERKE A-G			WANDSBEK
representant per Espanya:	Gaspar Mampel.	Diputació, 294.	Barcelona
MIMOSA A-G			DRESDEN A.-21
representant per Espanya:	Eduard Grüner.	Balmes, 4.	Barcelona
OTTO PERUTZ			MÜNCHEN
representant per Espanya:	J. Gasca Peris.	Apart. Correus, 282.	Barcelona
ESTABLIMENTS OPTICS G. RODENSTOCK			MUNICH
representant per Espanya:	Gaspar Mampel.	Diputació, 294.	Barcelona
WELLINGTON & WARD Ltd.			ELSTREE-Herts
representant per Espanya:	Adolf Weber.	París, 158.	Barcelona
Lluís Baltá, Successor de BALTA I RIBA.			Barcelona
BOADA I CAMPAÑA.			Barcelona
CASA CASELLAS.			Barcelona
CASA CUYAS.			Barcelona
COMERCIAL ANÓNIMA VICENS FERRER.			Barcelona
COSMOS FOTOGRAFICO FERNANDEZ S. A.			Barcelona
J. SABAT.			Barcelona

ENTITATS ADHERIDES

Agrupació Fotogràfica Abad Oliva			Barcelona (S-G)
Agrupació Fotogràfica de Tarragona			Tarragona
Agrupació Cultural Francesc Aragó			Barcelona (S-M)
Agrupació Cultural Icaria			id. (P-N)
Agrupació Excursionista "Catalunya"			id.
Agrupació Tres Torres de Sarrià			id.
Associació Intima de Fotografia			id.
Ateneu Igualadí de la Classe Obrera (S. F. i E.)			Igualada
Banca Soler i Torra germans			Barcelona
Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi			id.
Casal Icaria			id. (P-N)
Centre Excursionista Minerva			id. (B)
Centre Excursionista Sabadell			Sabadell
Centre Excursionista de Terrassa			Terrassa
Foment de les Arts Decoratives			Barcelona
Joventut "La Falç"			id.
Secció Fotogràfica del Partit Nacionalista Català			id.
Secció Fotogràfica del Casal dels Lluïssos de Gràcia			id. (G)
Secció Fotogràfica de la Societat Iris			Mataró
Secció Fotogràfica de l' «Unió Excursionista de Catalunya»			Barcelona
Secció Fotogràfica de Gavá			Gavá

AFICIONATS !!

Ens plau recomenar-vos en gran manera que tingueu sempre ben presents aquelles cases que *moral i materialment amb el seu anunci*, fan que la vostra Revista sigui en l'actualitat d'una vida i realitat envejables.

Per tal doncs de correspondre a aquest ajud, procureu **COMPRAR-HI !**

REVISTA FOTOGRAFICA DE CATALUNYA

REDACCIÓ - PROVENÇA, 287, - TELEFON 71177

ANY. 1
NÚM. 1

JUNY - 1933

PREU DE SUBSCRIPCIÓ

Un any ptes. 12'50
Sis mesos ptes. 7'30
núm. solt ptes. 1'50

ENTITATS I CASES PATROCINADORES:

Agrupació Fotogràfica de Catalunya. — Agrupació Fotogràfica de l'Ateneu Obrer Marti-
nens. — Agrupació Fotogràfica «Els Victors». — Centre Excursionista de Catalunya (Secció
de Fotogràfia). — Grup Fotogràfic de l'Orfèd Ovideni. — Secció Especial de Fotografia del
C. A. D. C. I. — Secció Fotogràfica del C. B. S. Partinon. — Secció de Fotografia del
Club E. de Gàlida. — Secció de Fotografia i Excursionisme de l'Orfèd de Sant.
Agfa Foto, S. A. — Eduard Orliner. — Hauff. — Lomas. — J. Lirmona Clapert. — Perutz.
— Dr. Schieusmer. — Wellington. — Balta i Ribá. — Casa Cassiá. — Casa Ouyá. — Co-
mercial Anónima Vicens Ferrer, S. A. — Cosmos Fotogràfic Fernandis, S. A. — Magatzems
Aldabó. — J. Sabat. — La Orquidea. — Samuel Sutz. — Barcelona Oñina.

ENTITATS ADHERIDES:

Agrupació Fotogràfica Icaria. — Agrupació Fotogràfica d'Igualada. — Agrupació Fotogrà-
fica de Tarragona. — Associació Intima de Fotografia. — Centre Excursionista de Sabadell.
(Secció de Fotografia). — Centre Excursionista de Terrassa (Secció de Fotografia). — Fo-
rument de les Arts Decoratives. — Secció Fotogràfica Agrupació Abad Oliba. — Secció Fo-
togràfica de l'Agrupació Excursionista «Catalunya». — S. P. de la Banca Soler i Torra Ger-
maná. — Secció Esp. i Fotogràfica de l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera. — Secció Fo-
togràfica de la Unió Excursionista de Catalunya. — Secció Fotogràfica de la Caixa de Pen-
sions per a la Vellesa. — S. P. de la Joventut «La Païg».

PORTIC

Abans que tot ens plau saludar amb el cor arborat d'entusiasme a les Entitats patrocinadores, als nostres subscriptors fundadors i a les cases productores-annunciantes, els quals, tots junts, han fet possible amb el seu apoi que avui tinguem el goig de que el nostre primer número de la Revista vegi la llum. Saludem cordialment també, a totes les Entitats Culturals i Artístiques, a la Premsa en general, aficionat de la nostra terra, i als afins d'Ibèria i d'arreu del món.

Ara bé: si algú ens pregunta quin ideal representem dins l'ART DE LA LLUM, li diríem que la directiva principal de la nostra actuació, voldríem, abans que tot, fos la germanor entre totes les Entitats fotogràfiques, Grups, Seccions i aficionats a aquest bell art.

La tasca que ens proposem desenvolupar és d'una gran envergadura pedagògica i, més que res, de superació artística.

Aquestes dugues idees bàsiques seran el nostre nord i, per tant, no repararem amb sacrificis per tal d'arribar a la màxima consecució, si, com creiem, no ens manca l'ajut moral i material de totes aquelles Entitats i de l'afició en general, que tenen el deure de sentir les mateixes inquietuds nostres.

L'Art fotogràfic a Catalunya fins ara no havia tingut un Portantveu que propugnés per l'ascensió d'aquest bell Art com és degut.

Tot el que sigui pel bé del predit art, trobarà en nosaltres franca i entusiasta acollida.

Com a conseqüència d'això, aquestes planes restaran obertes a aquells esperits selectes que amb la seva ploma o treballs puguin donar algun ensenyament o puguin ésser un estimulant vertader.

Publicarem número extraordinaris per donar a conèixer l'obra d'aquells grans mestres i artistes fins avui ignorats.

En fi: farem per manera de dotar la nostra Revista (i diem nostra perquè a TOTHORA SERA EXCLUSSIVA I ÚNICAMENT DE TOTS ELS AFICIONATS DE LA NOSTRA TERRA), de tots aquells elements necessaris perquè esdevingui el companyó i col·laborador de tots els afins a la Fotografia.

Entre vosaltres i nosaltres, amics, ho havem de fer!

Procurarem, doncs, que aquesta tasca que ens proposem dur a terme sigui ben positiva i profitosa, i veureu com a no tardar gaire assolirem aquell respecte que no teníem arreu del món, per manca d'una Revista quina idealitat fos la de l'ART DE LA LLUM, i podrem així travessar les fronteres sense aquella por que fins avui les havem passades, per mor de desconèixer en nosaltres mateixos el valor que posseïm.

COMPANYNS! esperem que el vostre apoi moral i material no ens mancarà ni un sol instant; procurem, doncs, entre tots, fer obra pràctica i fructífera.

Tot pel nostre Ideal!

PERQUE VE AL MON

AQUESTA REVISTA

Joan Sacs

En primer lloc per raons d'història, per raons de commemoració; en segon lloc per raons d'art; no tan sols d'art o d'artifici fotografista, activitat massa divulgada potser i a l'abast de totes les intelligències, sinó molt particularment per raons d'art pur.

¿Caldrà ací fer història dels valuós invent dels francesos Niepce i Daguerre? Això seria una puerilitat. N'hi haurà prou de recordar que en 1833 moria a Chalons-sur-Saone, d'on era fill, el cèlebre químic Josep-Nicèfor Niepce, el vertader inventor de la fotografia. Ara, doncs, es compleixen els cent anys de la desaparició d'aquell gran home. I com que enguany també s'escau el centenari de l'ODA A LA PATRIA, de Carles Bonaventura Aribau, els aficionats a la fotografia de Catalunya han acordat commemorar els dos famosos esdeveniments bo i fundant aquesta revista de Fotografia. Els nostres aficionats no s'acontenten de commemorar per un dia, com és costum, els esdeveniments fasts, sinó que volen, i amb tenacitat entusiasta, que la commemoració perduri eficientment. Tan de bo totes les commemoracions sabéssim sempre més els catalans celebrar-les amb semblant voluntat i fecunditat; amb una voluntat de fecunditat per l'estil de la que ens brinda aquesta iniciativa dels aficionats fotògrafs de la nostra terra.

Encara hi ha una altra raó de pes perquè els aficionats fotògrafs catalans commemorin el centenari de Niepce, i és la següent: el segle XIX fou a Catalunya un dels més fecunds dintre la seva decadència; fou un segle farcit d'iniciatives, individuals i collectives; inciatives totes elles de vàlua transcendental, totes elles inciatives que tendien a suplir l'abandó de l'Estat, i que per tant representaven sovint vertaderes funcions d'Estat que els nostres avis s'ingeniaven de mil astutes maneres per usurpar-les als governs indolents i corromputs del Centre. Entre aquestes iniciatives hi ha la d'implantar la fotografia o, millor dit, el daguerreotip a Catalunya; i aquesta implantació es feu, com tantes d'altres, amb molta antelació a les demés ciutats espanyoles, incluíus abans que a la pròpia capital de la nació espanyola, i molt anteriorment a cap altra ciutat portuguesa; amb molta anterioritat també a la majoria de les nacions europees. Fou tan ràpida l'assimilació de la fotografia pels catalans que gosaríem dir si fou simultànea la publicació oficial de l'invent i la seva introducció a Barcelona. En efecte, vulgui el bon lector prendre nota d'aquestes dues dates: el dia 19 d'agost de l'any 1839 el govern francès feia pública la invenció de Daguerre-Niepce, justament en uns dies que a París es trobava un jovenet, artista gravador sobre metall, pensionat per la mai prou lloada Junta de Comerç; aquest estudiant fou després el cèlebre talladolicista i gravador a l'acer Ramon Alabern Moles, de bona nissaga de gravadors. En tornar dels seus estudis a París, Ramon Alabern (que alguns autors anomenen equivocadament Labern o Lavern, i seguint jo aquests autors vaig també anomenar-lo Lavern en el meu llibre sobre l'escultura catalana moderna, publicat per l'Editorial Barcino), ben possessionat del gran

invent francès, del qual també era un fogós entusiasta, es proposà divulgar-lo i ho aconseguí amb l'ajut oficial bo i fent públiques demostracions que engrescaren tothom i que feren parlar les gasetes, els conferenciants i altra gent que a Catalunya es preocupava de Belles Arts. Doncs bé, aquella demostració pública es realitzà el dia 11 de novembre del mateix any 1839. Catalunya poseeix, doncs, com les nacions més avançades d'aquell temps, una copiosa iconografia dels seus passats en incunables fotogràfics, els quals no cal dir són cada dia més apreciats des del punt de vista antiquarista, però que ho seran més, temps a venir, des del punt de vista històric.

A les primeres ratlles d'aquests article que els fundadors d'ART DE LA LLUM han volgut fer-me l'honor de convertir en article de presentació, deia que la present revista néix a la vida moderna no sols amb ambicions tecnològiques sinó adhuc amb pretensions artístiques, i així és. Ha passat el temps que hom considerava despectivament la Fotografia com un simple art aplicat, i que en jutjar-lo des d'un punt de vista artístic se'l tenia per un art mort. Avui la Fotografia compta, si bé no com un incondicionat art pur, ben bé com un art aplicat que en mans d'un operador sensible, artísticament preparat i ben expert en el maneig de la cambra fosca i en les manipulacions subsegüents, pot esdevenir un art pur, un art de vertadera creació plasticista. Això sense parlar de les aplicacions més o menys decoratives, més o menys sorprenents, a la publicitat.

¿Es que per ventura la fotografia ha canviat d'intencions, com podria canviar un ésser pensant i actuant, o és que tal vegada la Fotografia ha evolucionat tècnicament en una direcció conjunta o convergent a l'activitat dels artistes? No: ni l'una ni l'altra d'aquestes dugues hipòtesis; perquè, si bé és cert que la Fotografia ha fet bons progressos tècnics, en canvi no és pas menys cert que de molt temps ha ja havia donat, sense que ningú se n'adonés, els elements tècnics per aconseguir els èxits que avui dia casi tothom li reconeix. El que ha succeït és senzillament que entre els molts contempladors i consideradors de l'Art fotogràfic una reduïdíssima minoria ha sabut reaccionar contra la pussilimitat d'aquells comentaristes que, de tanta por com tenien a la Fotografia, es creien obligats a desacreditar-la — alguns, els més lloscos —, de bona fe. Ningú no arribava a percatar-se que el bescantar la Fotografia era tan com bescantar la Natura; amb l'aggravant que es trobaven lluny de percebre la interpretació altament artística que de vegades per un atzar, d'altres vegades per raó de la sensibilitat i per la traça de l'operador, aquest Art tan mecànic aconseguia. És clar que el dibuixant o el pintor genials tenen enormement més recursos per poder expressar-se plàsticament, molts més i més matitzadors que els que posseeix l'aparell fotogràfic, però això no infirma la pregonia i extensa esfera d'acció plasticista, de pura expressió plàstica que, posat en bones mans, l'Art fotogràfic domina. En determinats indefinibles moments de la instantània i de la pose l'aparell fotogràfic ens revela escenaris o figures del món que la visió directa no ens havia mai revelat, tot i no estrafer-les ni estilitzar-les l'aparell, perquè la mecànica no es preocupa de res. Aquest percentatge de fotografies reveladores de subtils i pregonos valors intel·lectuals i emotives, per reduït que sigui, ja és prou per sentar un principi d'Art pur que ningú que tingui un dit de front no pot negligir, i que la revista ART DE LA LLUM farà santament de propagar — i que això sigui per molts anys!

FOTO TURISTICA

per

Daguerrofil

Es aquest un aspecte de la fotografia que els nostres aficionats no li han concedit cap valor, tal vegada perquè cerquen en llurs produccions la compensació d'ésser admirats, cosa molt humana i lloable, però creiem que també en aquesta modalitat de la fotografia hom pot tenir la satisfacció de fer belles obres i ésser igualment reconegut.

El fet de donar cabuda a la nostra Revista d'aquest gènere de la fotografia, és perquè la creiem d'una alta valor d'expansió cultural. Voldríem que els nostres aficionats es captivessin de la necessitat de dedicar una part de llurs activitat fotogràfiques, al conreu d'aquest gènere, amb la seguretat que pot arribar un moment que podríem aplegar una esplèndida collecció de fotos que donin una brillantíssima idea de les belleses geogràfiques i urbanes de la nostra terra. Arribat aquest moment, tal volta serà hora de preocupar-se d'organitzar una exposició que a l'assemblar-se de la de bona memòria dels artistes pictòrics celebrada fa uns anys, respongui a l'objecte de CATALUNYA VISTA PELS SEUS AFICIONATS.

¿Quin goig no faria a les nostres autoritats culturals com el vertader element de propaganda i divulgació del turisme de Catalunya?...

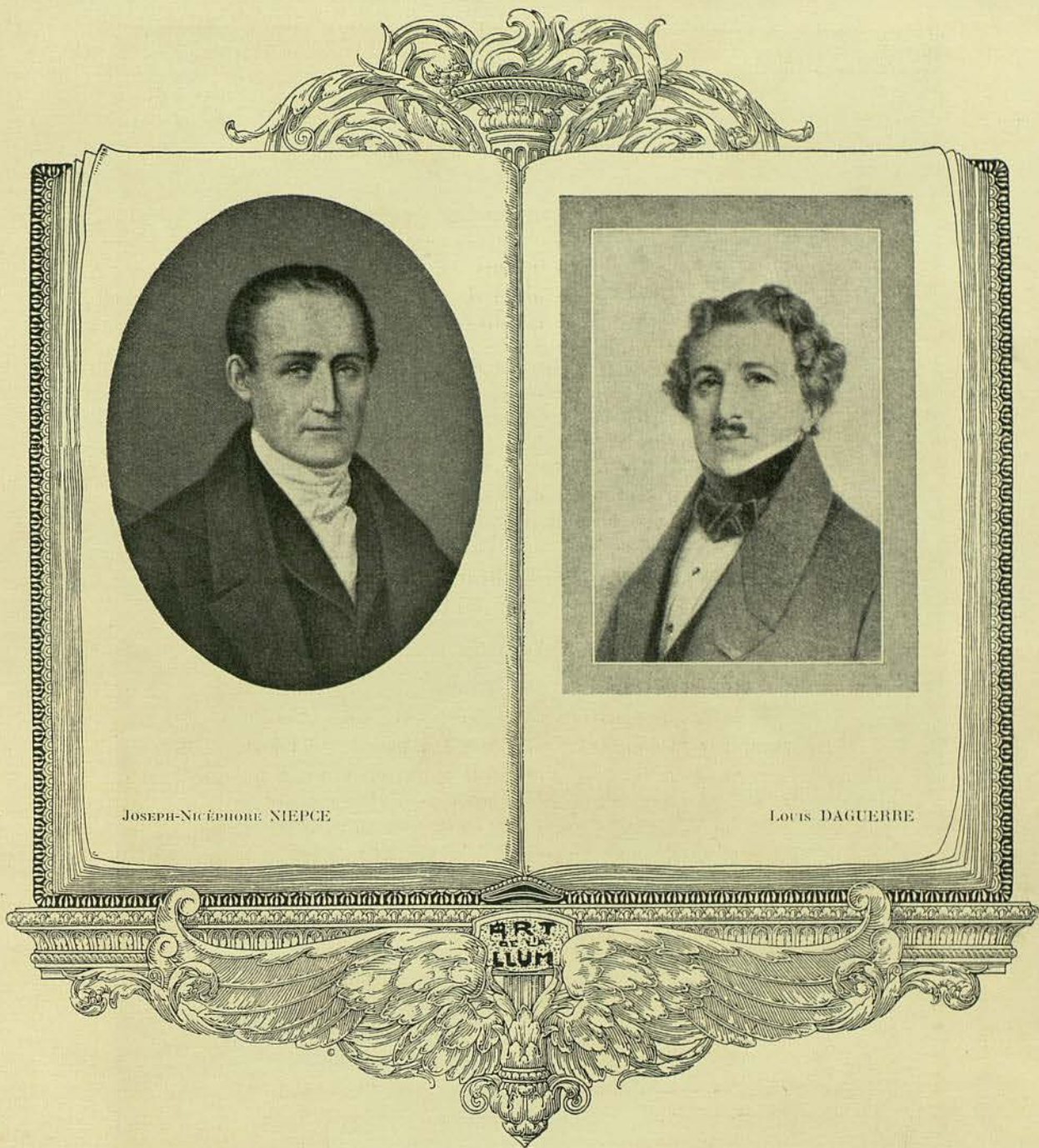
¿Qui de nosaltres no ha observat amb certa melangia els fascicles de propaganda que veuen la llum a la nostra terra (salvant algunes excepcions) que no responen de molt al fi proposat si bé alguns d'ells són pulcrament impresos, però creiem els manca la part essencial, o sia la visió de grandesa dels llocs, gairebé totes les fotos que illustren aquests fascicles els manca la concepció deguda i més aviat semblen fotos postals de poble.

Hom té el convenciment que els aficiones poden concebre la veritable foto turística, de la mateixa manera que en la fotografia artística superen de molt al professionalisme industrialitzat.

Ara bé; com entenem que deu ésser orientada la fotografia turística? En primer lloc, els clixés deuen fer-se amb la màxima austeritat fotogràfica, o sia el que podríem dir-ne fotografia clàssica.

Els temes cabdals d'aquesta fotografia són vistes de la costa, platja, alta muntanya, jardins, arqueologia, paisatge genèric, costums, tipus, vistes urbanes i geogràfiques... cal, però, que aquests clixés siguin interpretats amb visió ponderativa de perspectiva que doni la sensació de la màxima grandesa possible, estudiant sempre el punt just de presa de vista o assumpte, cercant-hi, si és possible, efectes escenogràfics, i, diem escenogràfics perquè ¿Qui no ha tingut ocasió d'admirar algun que altre els decorats dels nostres mestres en aquesta pintura que en un espai tan reduït com és l'escenari han sabut copsar tota la grandiositat d'un paratge o lloc que dona la impressió que dintre aquell marc tan reduït hi ha un petit món?

Si, com en la fotografia artística, arribés a formar-se un estol de conreadors de la fotografia turística, llavors seria l'hora d'oferir a la *Generalitat de Catalunya* l'exposició abans esmentada, d'on podéssin treure i seleccionar una esplèndida i selecta collecció per dedicar-la a la propaganda de l'obra turística que té en preparació aquest organisme, i que podria ésser el millor mitjà per obtenir material adient i econòmic. La idea està ja llençada. Si es recollida com esperem pels nostres lectors i aficionats aquesta Revista curara de la realització del que avui solament és una idea.

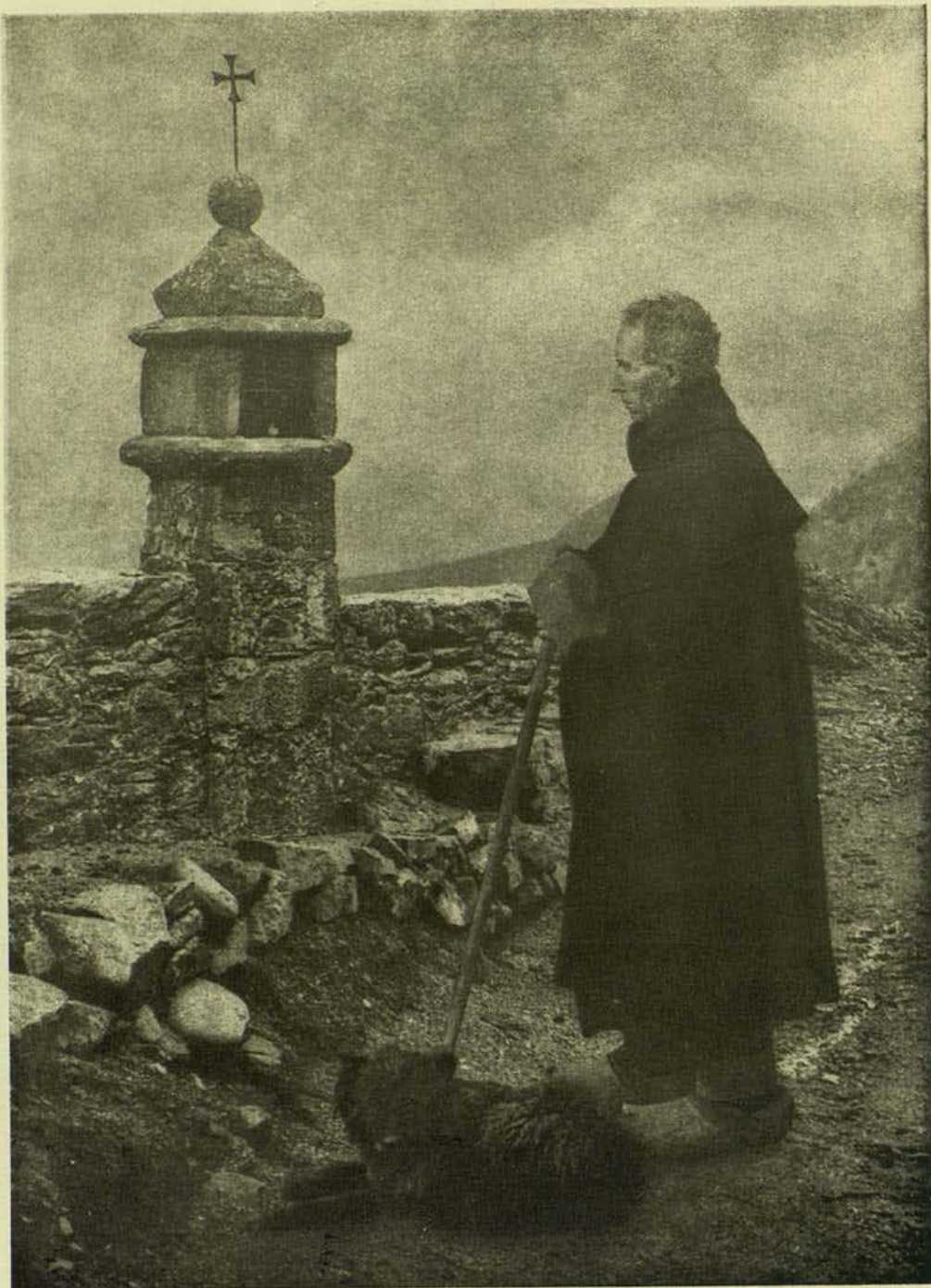
JOSEPH-NICÉPHORE NIEPCE

LOUIS DAGUERRE

ART
DE LA
LLUM

ART DE LA LLUM
en homenatge als INVENTORS
de la Fotografia

L'ORACIÓ DEL PASTOR
BROMOLI

C. CARBONELL

PLACA 2

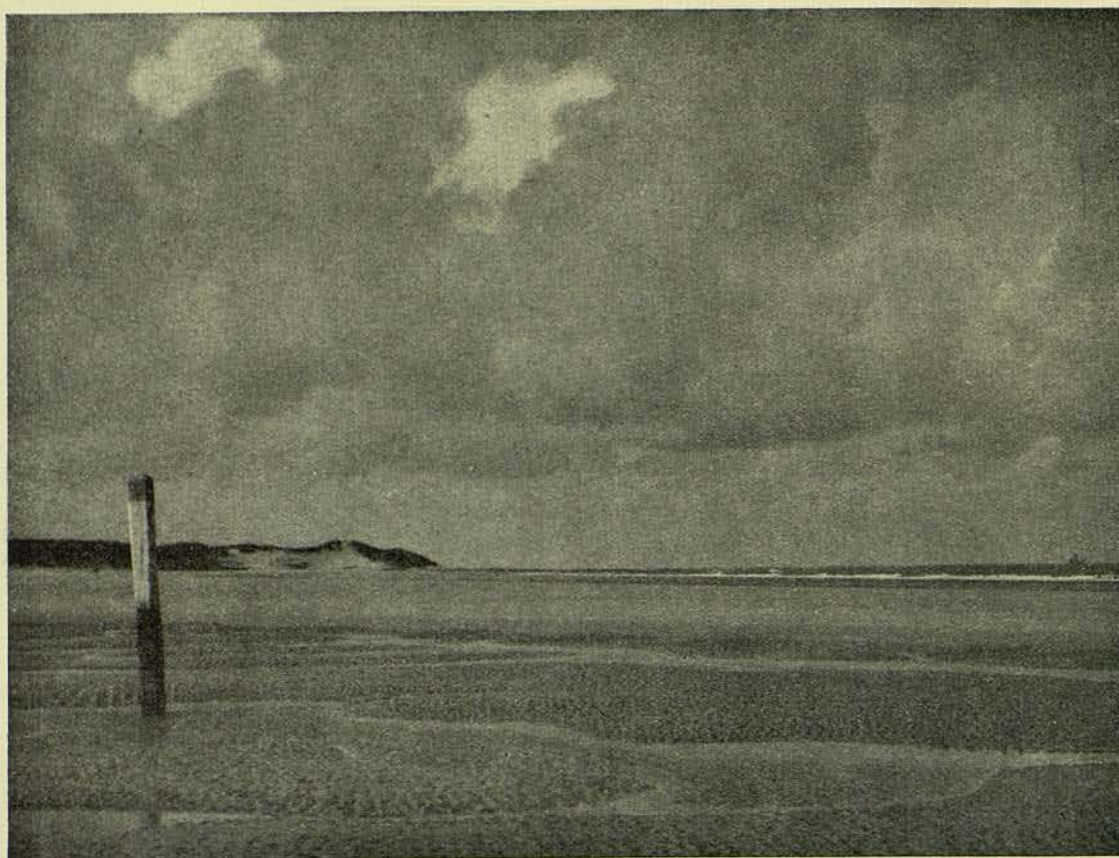
EL PORT
BROMUR

RENOM

SOMNI TRÀGIC
BROMUR

MASANA

LA PLATJA
BROMUR

F. F. P. BINS

NATURA MORTA
BROMUR

J. GASCA PERIS

PLACA 4

PAISATGE HOLANDÈS
BROMOLI

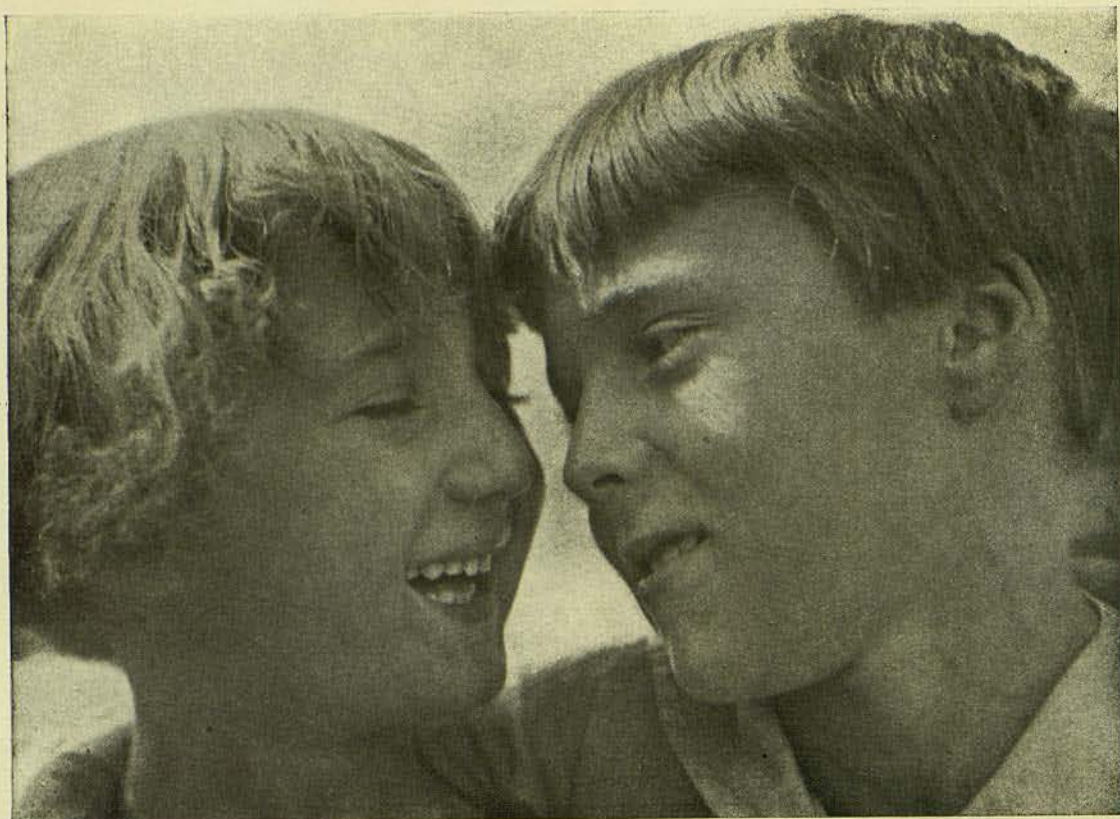
W. VERWEY

A... L'AIGUA
BROMUR

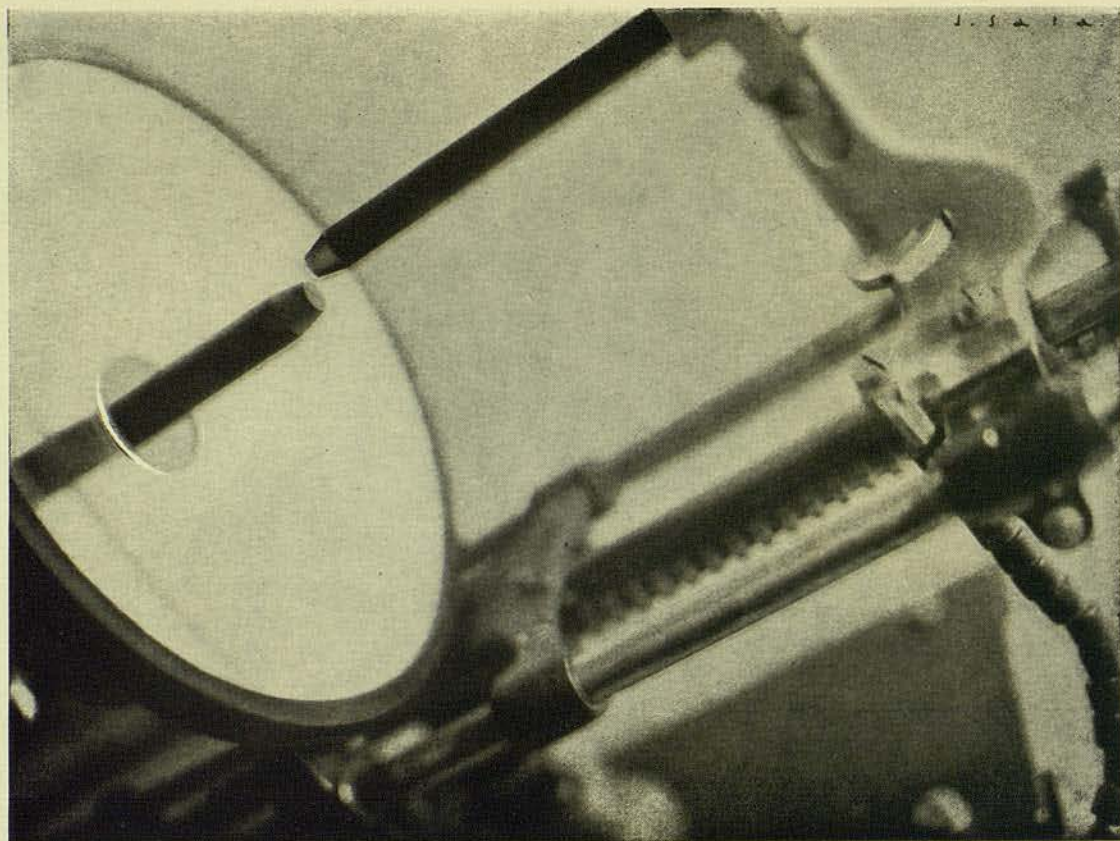
J. ESCAYOLA

PLACA 5

FRATERNAL
BROMUR

E. GODES

BROMUR

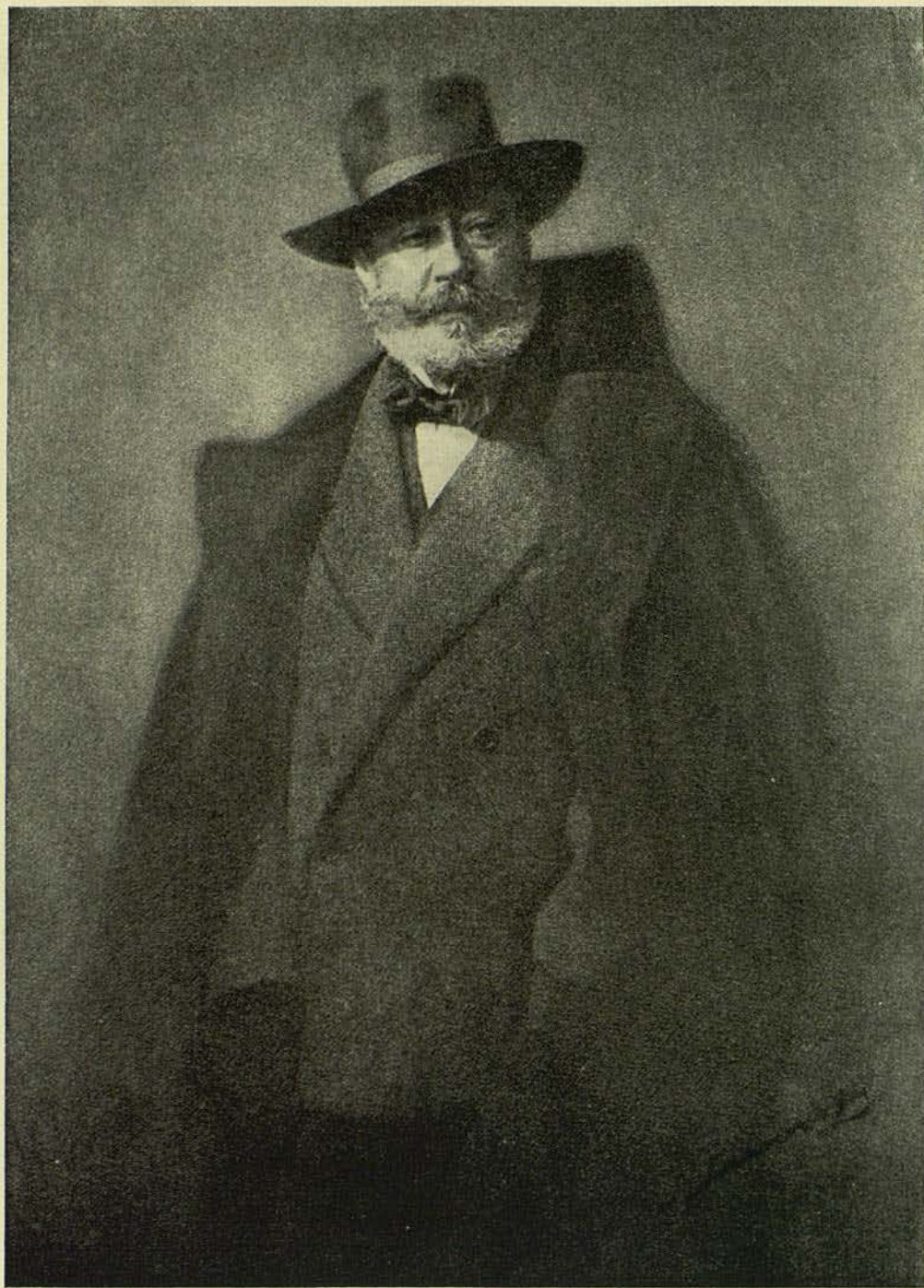
J. SALA

PLACA 6

PLOURÁ ...
BROMOLI

DR. PLA JANINI

RETRAT
BROMOLI

SAMUEL SUÑÉ

LA FOTOGRAFIA ARTÍSTICA CONSIDERACIONS

Andreu Mir Escudé

*L'Art no és altra cosa que l'emoció
d'un sentiment de bellesa.*

En l'ART FOTOGRAFIC, hom pot trobar-hi un seguit de sensacions variadíssimes, moltes d'elles d'una força emotiva sorprenent.

Tot aficionat a aquest art, pot expressar a través de l'objectiu la seva genuïna sensibilitat.

La fotografia artística hauria d'esdevenir entre els aficionats un vertader culte, inspirant-se en son guiatge en les obres d'art pictòric a fi de formar-se una acurada educació. És essencialíssim en les obres, una factura i qualitat artística, sense que la plasticitat dels models en rebin perjudici, tenint en compte de no disbauxar, i molt menys encara desnaturalitzar, allò que la Natura ens ofrena — instants no somniats —, avui, demà i sempre...

Anys enrera els aficionats a l'art pictòric sentien pel nostre art una certa indiferència; fonamentant les seves apreciacions en què la Fotografia «no havia de traspassar el límit de la seva funció informativa i documental». Aleshores tots aquells foren injustos en valorar aquest Art, doncs precisament la Fotografia, com a Art, comença allà on acaba el seu comès documental-informatiu, i, per tant, els seus horitzons són illimitats.

Doncs bé, dit això; si hom vol fer obra realment artística, cal que es preocupi en el possible d'aminorar l'aspecte mecànic i rígid que en sí té la Fotografia, bo i triant els motius i assumptes amb la màxima visió artística, essent aquests illuminats d'una manera escaient per l'efecte que hom es proposi donar-los des d'un bon principi, s'arribarà a obtenir una bella obra.

Si hom es decideix fer fotografia purament artística, moltes de les vegades es veurà precisat a prescindir dels excessos de detall per obtenir una millor valorització en els clars i obscurs.

La Naturalesa, que és pròdiga en oferir-nos incomptables motius en els quals es poden grafiar belles obres, però cal que els sapiguem copsar i jamai deixar-los escapar de davant nostre, aquelles persones les quals, per poc que tinguin cultivitat del seu talent artístic, deuen sense descans extreure d'aitals moments de sublimitat i d'encís d'un assumpte aquell resultat que més tard en traspassar-la al paper gelatinós serà el començ del camí que emprendre per fer obra definitiva, però dintre de tot cal tenir l'encert d'emprar el procés més adient en el positivatge; i a aital fi no precisa doncs que tot sigui fet amb procediments pigmentaris, com tampoc tancar-se en operar amb bromurs; cada assumpte mereix ésser tractat de la manera més adequada, això és: ja sigui per les mitges tintes i suavitat que donarà un senzill bromur, com també pel caire d'aiguafort — i sigui'ns permès dir-ho així — que pot arribar a donar una prova al bromoil; però sempre i en tots els cassos, és convenient donar a llurs obres un tractament purament artístic.

Les normes a seguir per tenir un concepte exacte de l'art que ens proposem divulgar i enaltir, podreu tothora constatar-les en les obres dels grans mestres de la Fotografia, car aquests no han fet altre camí que el d'anar-se educant en la contemplació i estudi de les obres clàssiques i modernes dels grans pintors.

En trobar-vos davant d'un assumpte, abans que tot, cal que estúdieu amb delit l'ambient on es troba; que sentiu l'efusió de l'hora que viu l'obra que voleu grafiar, i així el vostre temperament, extasiat davant d'aquella imatge, paisatge u objecte, crearà quelcom admirable.

Voleu justificar això? Observeu, doncs, aquelles qualitats que es troben personalitzades en les obres que contínuament ens exhibeixen els nostres

grans mestres en el predit Art, i en elles, podreu apreciar clarament el temperament de cada un d'ells, tant per la manera d'ésser interpretades com executades.

El fet de voler-se definir en la pròpia personalitat, o millor dit, d'esforçar-se en donar un caire especial a les obres, d'acord amb el temperament de cadascú, deu ésser una preocupació insistent, encara que les condicions siguin modestes, puix no per ésser-ho poden deixar de donar resultats esplèndits.

Tots sabem que s'han repetits a centenars de vegades cassos en què aficionats modestíssims, tal vegada i sense pensar-ho, han fet clixés que en mans d'un veritable artista haurien esdevingut obres d'art admirables!

Perquè, doncs, aquests no han d'esmerçar llur activitat per a superar-se ells mateixos? *Poder és voler!*

Aquest article, doncs, va adreçat precisament a orientar a aquests elements pel camí que cal seguir, i alhora aconsellar-los que no es cansin de visitar les exposicions d'art pictòric i fotogràfic, car en elles serà on indubtablement podran formar aquella educació artística de què us havem parlat abans i sens dubte definirà en temps no gaire llunyà el vostre sentiment i gust personals.

*

NO DESCUREM L'ENSENYAMENT

ART DE LA LLUM, que vol ésser també llum de l'Art fotogràfic, en iniciar-se en moments de digna evolució del aficionats a la fotografia, es fa un deure d'encoratjar aquesta lloable tendència i, a tal fi, crea una secció que, amb continuïtat, anirà aplanant el camí i alleugerint la tasca del qui, emprant aquesta via, desitgi arribar aviat i falaguerament a terme.

Es prou sabut — i experimentat — per tots els que ens dediquem a la fotografia, que l'insinuar tan sols un aclariment a qualche dubte de l'ofici, fabrillar a bell doll els consells i les fórmules (pouats de Déu sab on!), particularment de part d'aquells aficionats que podrien classificar-se amb el nom d'aficionat-enciclopèdia, veritables arxius vivents que la majoria de les vegades no són altres individus dotats d'envejable memòria i que aprofiten totes les avinenteses per palesar llurs coneixements en tots els dominis fotogràfics, atabalant llur auditori amb xifres, resceptes i demés amenitats òptiques, físiques i químiques que, malgrat d'ésser a voltes ben excel·lents en adequades aplicacions, sols serveixen per desorientar al noventà que les assajarà il·lusionat d'haver tingut la sort de trobar la pedra filosofal que cercava i descoratjat en comprovar que llur eficàcia ha fallit en voler resoldre altres cassos — generalment els més anormals i senzills — als que semblava que també hi eren adients.

A foragitar aquest tan arrelat com dolent sistema, ART DE LA LLUM treballarà amb afany, esmerçant-hi les seves forces des del bell principi, posant a disposició de l'aficionat — especialment aquell que començà — les seves planes, damunt les quals anirà explicant uns cursos teòrics a càrrec d'un veritable claustre d'experts professors acreditats per llur llarga pràctica fotogràfica, i això no pas amb notes i fórmules espargides sense ordre ni concert, sinó d'una manera completa, metòdica, clara i concisa i amb un llenguatge intel·ligible per tothom, per entendre que la simplicitat és la millor forma de dur la teoria a la pràctica.

Per tant, la nostra obra de divulgació i de cultura fotogràfiques enclourà des de les beceroles de la Fotografia fins als més complicats i moderns procediments de positivatge amb ordenament i sense llacunes, per bé que exempta de la inútil fullaraca de què tan carregats es troben la major part dels tractats de Fotografia (tan sols per fer-los més groixuts).

Siguin, doncs, aquestes ratlles el pròleg del treball que, a partir del número vinent, anirem publicant damunt les nostres pàgines i que, n'estem segurs, serà per la seva immillorable documentació, l'obra catalana de consulta dels nostres aficionats a l'ART DE LA LLUM.

SALONS I EXPOSICIONS

VI SALO CATALA DE FOTOGRAFIA DE MUNTANYA

Abans que tot hem de fer constar que aquest Saló, organitzat per la Secció d'Esports de Muntanya del CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA, és una vertadera manifestació d'art fotogràfic muntanyenc.

Es encapçalat amb «EL TOBAZO» d'Aureli Grasa Sancho prova d'un efecte sorprenent tant per la forma d'ésser presa, com pel sens fi de qualitats que en ella s'hi destaquen; però al nostre judici, si aquest artista hagués prescindit del sol, hauria tingut encara més valor.

També les proves «GEL» del mateix autor, i «PAS DE LA CASA» d'Ernest Mullor, donen la sensació de que hom viu aquell moment i llums d'aprop. Ambdues són d'un tallat perfecte.

Na Pilar de Q. de Caralt, amb l'«AGULLA DE BION-NOISSAY» ens demostra la clara visió i temperament que poseix en impressionar un assumpte. Ens anotem de la mateixa artista una prova que titula *tres anglesos s'esbargeixen*, doncs per la situació d'aquests i més que res, per ésser feta com aquell que ens diu a vol d'ocell des del Coll de la Jungfrau, ens imposa d'una grandiositat impressionant. Felicitem de cor a llur artista i alhora ens permetem pregar-li que en l'avenir, ens vulgui deleitar amb unes proves un xic més grans, doncs no hi ha dubte que guanyaríem molt més els seus paisatges.

L'«AGULLA DEL DRU» de N'Albert Oliveres, és una prova molt ben vista a través d'un pi-avet, que fa que hom es dongui perfecte compte del que representa escalar pics els quals (a primer cop d'ull) semblen inacessibles.

N'Angel Tresaco, amb TIRO TIRSO (pics d'Europa) ens demostra la grandiositat del paisatge i la formidable visió que té de l'alta muntanya. És una bella prova amarada de mitges tints, qualitat i bon gust.

Es de doldre però, que l'autor de «PLA DE BARET» no hagi engrandit aquesta prova, doncs estem seguríssims que, de fer-ho, altre aspecte hauria donat.

Fet un bell repàs per les diverses sales d'exposició on està instal·lat el sudit Saló, hem de fer constar que entre les moltes proves que s'hi exhibeixen ens han cridat fortament l'atenció *Geiera d'Eiger, Coll de la Jungfrau, Cim del Montblanc, Maladeta, Tempesta al Port de Sallent Cercle de Pessons, Geiera d'Aneto a l'hivern, El Formigal, Pic d'Aneto, Cresta de les Salenques, Pic Negre d'Embalira, Bosses del dromedari, Neu i boires, Pireneu...*

En fi; aquest VI Saló ha tingut l'encert d'ésser novament el que ha empres aquell camí ascendent (que tant en qualitat com en la nota de conjunt) no havíem vist en alguns anys anteriors.

L. BUSKA

L'AGRUPACIO FOTOGRAFICA DE CATALUNYA

Exposició de la Societat Holandesa de Fotògrafs Amateurs d'Amsterdam.

Durant la primera quinzena del passat mes de maig tingué lloc al local de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya aquesta exhibició que es componia d'un total de 67 obres. Amb dita exposició corresponia l'esmentada entitat holandesa a la que poc temps abans li havia fet l'Agrupació i que tingué un sorollós èxit, segons feia constar la revista holandesa «Focus» que reproduïa tres proves de les que formaven part de la col·lecció.

Un autor destaca remarcablement, a jutjar per aquesta exhibició dels seus compatriotes, i és A. P. W. Van Dalsun, que concebeix les seves produccions amb un gust artístic gens corrent, essent en el tallat dels seus assumptes on palesa més aquesta qualitat. *El pont blanc, El molí holandès i Quan cauen les fulles* en són bona prova. Li segueix, sempre sota el punt de vista de la concepció artística, F. F. P. Bins, amb *El poble pintoresc i La platja*, aquesta darrera de cel impressionant; en canvi W. Verwey, ens mostra en la seva producció un notable domini de la tècnica, i als seus bromolis i transports solament caldria reproxar-les una certa manca de vigor en la composició dels motius, que de temperament llatí se'n fa més notori. També Van der Weel se'ns presenta com un bon tècnic amb *El pont cobert de neu*. Els restants expositors exhibeixen varis treballs de mèrit, que posen de manifest la cura amb què llurs autors han procedit. Així veiem *Natura morta* de la senyora F. Haasbroek-Hessels; un altra *Natura morta* de K. R. Idema; *Petita flota*, de G. Jorna; *La platja* de L. Kryn i *Interior*, de Jan Zeegers.

En total una interessant exposició que ens permet fer-nos càrrec de l'estil dels paisatjistes holandesos, lamentant que el nombre reduït d'expositors ens hagi privat de poder gaudir d'altres aspectes de la Fotografia entre els artistes de dit país.

CRISEJUS

Samuel Suñe

SUNÉ és un vertader fotògraf retratista, que no és igual que ésser fotògraf solament el caràcter d'aquest artista és d'un temperament senzill i aristocrata alhora, en el sentit més alt, despul·lat de tota ènfasis, és a dir, és tot un clàssic del retrat.

Amb motiu de la seva exposició a les Galeries Barcino hem pogut admirar una bella col·lecció de retrats senzillament esplèndits per la seva espontaneïtat, fins l'extrem que si hom coneix la persona retratada sentia delectança de comunicar-s'hi, això vol dir que el llur semblant expressa el caràcter i temperament, així és com entenem que deu ésser el vertader retrat, simple i espontani, que copsi allò que cada u té de més característic.

La tècnica que ha emprat amb la majoria de les seves obres és el procediment picmentari, bromoli, executat amb una dignitat i honradesa artística no superada entre els professionals tampoc a negligit res per tal de donar la sensació de simplicitat tècnica, en resum, és una exhibició del vertader retrat al que no estem gaire acostumats a poder admirar, i caldria que aquestes exhibicions es succeïssin perquè d'aquesta manera s'establiria una selecció de valors entre els nostres vertaders fotògrafs.

A. M. E.

CATALUNYA A L'ESTRANGER

Per l'«Artigiano» d'Itàlia ens hem assabentat que En Miquel Renom (reconegut mestre i col·laborador nostre), li ha estat concedit un *Premi d'Honor* en la I.^a Biennale Internazionale d'Arte Fotogràfica. Cal felicitar-nos-en i més tenint en compte que en aquesta exhibició dedicada únicament a professionals fotògrafs, hi concorregueren aquelles més destacades personalitats del retrat d'arreu del món.

DE TARRAGONA

EL III CONCURS ANYAL DE FOTOGRAFIA

Amb un èxit falaguer s'ha celebrat l'AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA DE TARRAGONA el tradicional Concurs de Fotografia que cada any en arribar la Primavera organitza.

Enguany el conjunt d'obres, si bé no ha estat tan nombrós com altres vegades, ha resultat per contra molt més escollit per la vàlua de les obres presentades.

Actuaren de Jurat qualificador els membres de l'entitat organitzadora, senyor Alexandre Martínez, Antoni Recasens i Alfred Gilabert.

El Premi d'Honor fou adjudicat a una magnífica «goma» que portava per lema *Primavera* el que resultà ésser-ne autor el senyor Garay, de Bilbao.

A la Secció Primera, que feia referència als Procediments Pigmentaris, foren els notables aficionats de la Secció Fotogràfica del C. D. Bilbao que s'emportaren els premis. Heus ací la classificació:

Medalla dorada al lema *Reflejos* de Francisco Giroña, de Bilbao.

Medalla d'argent al lema *Estampas de la ría*, de E. Razquin, de Bilbao.

Medalla de bronze al lema *Anocheecer*, de Francisco Girona, de Bilbao.

A la Secció Segona, reservada als Bromurs, fou feta la distribució de recompenses de la següent faísó:

Medalla dorada al lema *Llum i ombra* d'Enric Aznar, de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya, de Barcelona.

Medalla dorada al lema *Lux-El Saler*, de Vicente Peydró, de València.

Medalla d'argent al lema *Avant-Aprofitant el vent*, de Juli Matutano, de València.

Medalla d'argent al lema *Cúmulus*, de Josep Pascual, de Barcelona.

Medalla de bronze al lema *Lux, A la processó*, de Vicenç Peydró, de València.

Medalla de bronze al lema *Sol*, de Josep Pascual, de Barcelona.

Medalla de bronze al lema *Welker*, de Ramon Godó, d'Igualada.

Totes les obres, tant les premiades com les que no ho foren, van ésser exposades a la Sala de l'Ateneu, on poguérem sentir molts elogis de la nutridíssima concurrència que les visità.

III SALO GRACIENC DE FOTOGRAFIA DE MUNTANYA

Entitats organitzadores: «Centre Excursionista Rafel de Casanova», «Club Excursionista de Gràcia», «Grup Fotogràfic de l'Orteó Gracienc», «Secció de Fotografia del Círcol Catòlic de Gràcia» i «Secció de Fotografia del Centre Benèfic Social Parthenon».

S'ha portat a terme el dit saló, assolint un veritable èxit, havent-hi abundor de proves, moltes d'elles d'escalent valor artístic, acurada tècnica i visió moderna en el tallat i enquadrament de les mateixes.

Degut a la vàlua de la majoria de proves presentades la tasca del jurat es feu ben laboriosa arribant-se per fi al fall per l'ordre que segueix:

Srs. Alegria, Torrents, Aldabó, Paluzí, Camprubí, Basas, Soler, Tarragó, Español, Olivé, Rollant, Tarrés, Avilés, Miró, Taltabull, Bruguera, Madoxell.

DE L'ESTRANGER

VII MIEDZYNARODOWY SALON FOTOGRAFICKI W. POLSCE.

Els envios seran limitats a 6 proves que no passaran de 44 per 44 centímetres, i hauran d'ésser remeses abans del dia primer d'AGOST de 1933.

Cal remetre també l'import d'UN DOLLAR U. S. A. per gir postal, a

FOTOKLUB POLSKIES YMCA *Krakón*
P O L A N D

MADZINARODNA FOTOGRAFICKA
VYSTAVA, KOSICE,
Mlynská 10, R. C. S.

Màxim de proves a remetre: 6 (44 per 44)
Dret d'exposició: 10 *Corones* Txecoslovaques trameses per gir postal.

Temps de remesa: Fins al 1 d'AGOST de 1933.

XXVIII SALO INTERNACIONAL D'ART FOTOGRAFIC DE PARIS

El nombre de proves no deu passar de QUATRE.

Cal remetre per (gir postal) 25 francs valor comprès sobre PARIS.

No seran admeses les obres que arribin després del dia 30 d'AGOST de 1933.

Adreça: «SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE PHOTOGRAPHIE
et de CINEMATOGRAPHIE»
51. Rue de CLICHY - PARIS (9)

“ART DE LA LLUM”

CONSULTORI TECNIC I ARTISTIC PELS AFICIONATS

Aquesta redacció contestarà totes aquelles consultes adients a la mateixa que vulguin fer-nos els nostres subscriptors, amb el ben entès que seran contestats particularment, sempre, però, que al formular la consulta adjuntin els segells de correus per la contestació de la consulta. (Franqueig, 0'35).

GALERIA DE PRINCIPIANTS

Es propòsit nostre la creació en aquesta revista de la Galeria del Principiant, en el ben entès que hi podran concórrer tots aquells aficionats que per pròpia voluntat així es considerin. Els que ho desitjin podran enviar les seves obres a aquesta redacció amb un lema i un sobre a part amb el nom. El comitè cuitarà de seleccionar les millors 24 obres que es rebin. Les altres podran ésser recollides, quines seran retornades sense haver estat obert l'envelop que conté el nom de l'autor. S'admetran obres del 15 al 20 d'aquest mes. Passat el dia 20 podran ésser recollides les no seleccionades.

D'ALT INTERES PELS NOSTRES SUBSCRIPTORS

Us preguem que, bon punt sigueu baixa de l'Entitat per la qual consteu subscrits, o bé traspasseu llur domicili, us serviu notificar-nos-ho tot seguit, puix de no fer-ho la Revista continuaria éssent tramesa com fins ara, a l'Entitat per la qual legalment consteu inscrits.

En el cas de voler que us sigui tramesa la Revista al vostre domicili particular, digneu-vos remetre'ns l'import del franqueig; puix éssent tant reduïda com és la subscripció, agrairem també als no inscrits a cap Entitat, vulguin enviar-nos amb segells de correu la quantitat de 0'60 pessetes, per dit franqueig.

A LES ENTITATS PATROCINADES I ADHERIDES

Preguem novament a aquestes que es dignin remetre'ns dintre dels *quinze* dies primers de cada mes totes aquelles *activitats* adients a la finalitat de la Revista.

Recordem, però, que segons els nostres Estatuts és un deure ineludible cooperar en la tasca general de la mateixa doncs esperem que donant-vos compte de la importància que deu tenir aquesta Revista, no hi pot mancar el vostre ajut.

Agrairem també que procureu *tan prompte com us sigui possible* recollir l'import de les subscripcions vostres, doncs el nostre lema deu ésser no entorpir la comptabilitat, part essencialíssima de la Revista.

Havent obtingut aquesta Revista (des de molt abans de la seva publicació) entre els aficionats i admiradors de l'art fotogràfic un marcat interès pel seu valor pedagògic i artístic, i havent vist aquesta administració que el preu establert fins avui era insuficient amb tot i pregar que ens fos remès l'import del franqueig, el Comitè Directiu d'ART DE LA LLUM acordà prendre l'acord de nomenar *SOCIS FUNDADORS* a tots aquells que tinguin a bé subscriure's per tot el dia 30 d'aquest mes (JUNY), cobrant solament 10'60 pessetes (comprés el franqueig).

Per tant, doncs, els que es subseriguin passat llur data, hauran d'abonar per UN ANY de subscripció: 12'60 pessetes; i per MIG ANY, 7'30 pessetes (tot comprès).

El preu de venda al públic serà de: 1'50 pessetes.

Respecte dels números ATRASSATS seran valorats segons la quantitat existent.

NOTICIARIS D'ACTIVITATS

AGRUPACIO FOTOGRAFICA DE CATALUNYA

Des del dia 28 del mes de maig ve exhibint-se en aquesta Agrupació el VI SALÓ DE PRIMAVERA, la clausura del qual està anunciada pel dia 11 del mes corrent. Pot visitar-se els dies feiners de 7 a 9 de la tarda i festius de 11 a 1 del matí.

Dia 2 de juny, a les 10 de la vetlla: Es projectarà una selecció de clixés de POBLET, de diferents socis que assistiren a l'excursió efectuada a dit Cenobi el passat mes de maig i amb els que el soci senyor Rafael Maria Martínez hi disertarà una conferència descriptiva del Monestir.

Dia 16 de juny, a les 10 de la vetlla: Tindrà lloc una interessant projecció a càrrec del soci senyor Stegen sobre el tema «GRANADA, RONDA i TETUAN».

AGRUPACIO FOTOGRAFICA ICARIA

Aquesta Entitat fa avinent a tots els seus consocis, que cada divendres de 10 a 12 de la nit podran fer les consultes que creguin convenients, i entaular converses respecte de l'art fotogràfic.

Pel dia 11 de juny té projectada una sortida pels voltants de *Gualba Montnegre i Fuirosos*, retornant pel mateix lloc. Reunió: Estació de França, a les 5'20 del matí.

AGRUPACIO FOTOGRAFICA «SAINT VICTOR»

Dia 11 de juny, Excursió a Santa Perpètua de la Moguda. Estació del Nord S. A. 15'18 i retorn a les 19'24.

Dia 25 de juny. Sortida a la platja de Badalona. Lloc de reunió: 6 matí Riera de Sant Andreu (enfrent del carrer Solidaritat) per retornar a les 12.

Dia 23 de juny. Curs d'ampliacions i viratges a càrrec del senyor Maurí en el nostre estatge social, a les 10 de la nit.

CRIDA

Ens és plaent notificar als nostres consocis que s'acordà establir des d'avui tres premis, els quals consistiran en material fotogràfic, sortejats entre aquells associats que *assisteixin a tres* de les quatre excursions que es facin cada dos mesos.

En bé de la nostra Agrupació, de la Fotografia i dels innombrables coneixements que en llurs sortides podreu adquirir, us preguem volguet cooperar-hi. *El Consell Directiu.*